

Voorzitter,

Voor ons ligt de laatste kadernota van deze bestuursperiode. We mogen vaststellen dat Peel en Maas nog altijd uitstekende cijfers presenteert — een prestatie die we jaar op jaar weten te realiseren sinds de oprichting van onze gemeente. Dat is iets om trots op te zijn.

Toch dienen we ons ook bewust te zijn van de realiteit die voor ons ligt. De komende jaren zullen de rijksbijdragen flink afnemen. Dat zien we nu al terug in de financiële vooruitblik op de lange termijn. Het automatisch aanvullen van onze reserves is dan ook geen vanzelfsprekendheid meer.

Gelukkig hebben we de afgelopen jaren doelgericht gewerkt aan het versterken van onze algemene reserve. Daardoor zijn we goed voorbereid om het zogenoemde *ravijnjaar* te overbruggen. Maar voorzitter, laten we onszelf niet in slaap sussen: we moeten de komende jaren waakzaam blijven en met discipline blijven sturen op een gezonde financiële koers. Die discipline zal hard nodig zijn. De opgaven die voor ons liggen zijn groot.

Hiervoor zijn en worden we regelmatig door het college goed meegenomen in o.a. het versterkingsplan van de GGD, de meerkosten in het sociaal domein en het proces om te komen tot een robuuste omgevingsdienst. Ze leggen wel een forse financiële claim op onze meerjarige exploitatie, maar dat verrast ons niet.

Dat is anders bij de kosten van de doorstroomvoorziening statushouders dat heeft ons wel verrast. Vooropgesteld: we vinden het te prijzen dat het college mee heeft gewerkt aan de verlichting van de druk op Ter Apel. Waar we niet tevreden over zijn, is dat we als raad te weinig en ons inziens veel te laat eind mei pas zijn meegenomen in de financiële risico's die dit vanaf begin juni met zich meebracht, waardoor we nu voor voldongen feiten staan.

Verder komt de mondiale onrust er ook nog bij — waaronder oorlogen aan de randen van Europa — én de aanhoudende instabiliteit in Den Haag ons niet helpen. De koers vanuit het Rijk is allesbehalve stabiel, en dat heeft directe gevolgen voor het lokaal bestuur.

Voorzitter,

Dan terug naar onze eigen gemeente Peel en Maas.

Wonen is de afgelopen jaren een dominant thema geweest — niet alleen in onze samenleving, maar ook in deze raad. Terecht.

Wij zijn dan ook positief over het feit dat het college in deze kadernota stevige ambities uitspreekt om het woningtekort daadkrachtig aan te pakken. Ondanks belemmeringen zoals beperkte netcapaciteit, een nijpend tekort aan vakmensen, rigide stikstofwetgeving en de problematiek rondom spuitzones, laat het college zien dat het gas wil geven.

Wij ondersteunen het voornemen om actiever grondbeleid te voeren volmondig. Daarmee creëren we structureel meer mogelijkheden voor woningbouw.

Na het in ontvangst nemen van het woonmanifest afgelopen jaar zijn we als raad met de werkgroep wonen gestart welke ook regelmatig heeft overlegd met de indieners van het woonmanifest.

Vanuit deze werkgroep ligt er een raadsbreed initiatief voorstel om de kaderstelling aan te passen inclusief een 5 tal moties om het college in ieder geval meer ruimte te bieden.

Afgelopen week bereikte ons ook het bericht dat woningbouwplannen niet meer aan de provincie voorgelegd hoeven te worden waardoor de doorlooptijd van plannen in ieder geval met 10 weken wordt verkleind.

Het college zet voortaan ook in op het gericht inzetten van ambtelijke capaciteit op kansrijke plannen — bij voorkeur op gemeentelijke grond — is een verstandige en noodzakelijke keuze. Ambtelijke capaciteit is schaars en moet worden ingezet waar daadwerkelijk resultaat geboekt kan worden. Externe initiatiefnemers dienen hun plannen zelfstandig, eventueel met hulp van adviesbureaus, verder te brengen.

Daarnaast is het een goede zaak dat we het woonbeleid gaan vertalen naar een nieuw volkshuisvestingsprogramma. Wonen is geen luxeproduct, maar een fundamentele levensbehoefte. Het is dan ook de taak van de overheid om hier regie op te nemen.

Voorzitter,

We zijn tevreden dat het college ook oog heeft voor veiligheid binnen onze gemeente, mede in het licht van de veranderende geopolitieke verhoudingen. Tijdens de bespreking van de kaderstellingen heeft het CDA Peel en Maas nadrukkelijk aandacht gevraagd voor dit thema. Het is essentieel dat onze inwoners beter voorbereid zijn op crisissituaties — zoals een langdurige stroomstoring of een grootschalige cyberaanval. Dat betekent: goede informatie over noodpakketten, duidelijke communicatie over waar mensen terecht kunnen bij uitval van telefoon- en internetdiensten, én extra aandacht voor minder zelfredzame inwoners. Veiligheid begint bij bewustwording en weerbaarheid. Laten we dat concreet maken.

Voorzitter,

Vorig jaar hebben we als raad de regelgeving rondom huisvesting van arbeidsmigranten aangescherpt, waaronder het instellen van een maximum in onze gemeente en per locatie. In de praktijk blijkt echter dat deze regels in sommige gevallen knellen. Dat werd recent duidelijk tijdens een werkbezoek aan jonge lokale agrarische ondernemers. Zij gaven aan dat de afstandsgrens tussen huisvestingslocaties hen beperkt in hun bedrijfsvoering. Arbeidsmigranten moeten nu vaak reizen vanuit omliggende gemeenten, terwijl zij het liefst dichtbij het bedrijf worden gehuisvest.

Deze jonge ondernemers stelden een heldere vraag aan ons als raad: kijk nog eens kritisch naar deze regels en onderzoek of er ruimte is voor maatwerk of versoepeling. Tijdens dat bezoek gaven raadsleden van verschillende fracties aan iets met deze oproep te willen doen. We roepen het college dan ook op om kritisch te kijken naar huisvestingslocaties die wel zijn bestemd, maar nog altijd niet zijn ingevuld. Deze plekken blokkeren verdere huisvesting, terwijl ze feitelijk niet zijn ingevuld. Dat is onwenselijk en vraagt om actie.

Wij als CDA zijn dan ook blij dat we afgelopen week het bericht kregen dat er in september een raadsvoorstel van het college aan de raad zal worden voorgelegd.

En we verwachten daarin in ieder geval terug te zien dat er beperkte, verantwoorde versoepelingen mogelijk worden gemaakt.

Voorzitter,

Enkele weken geleden hebben we een presentatie gehad over de stand van zaken in het IHP voor scholen. In het Integraal huisvestingsplan is ook terug te vinden wanneer welke scholen aan de beurt zijn voor (ver)nieuwbouw.

Binnenkort volgt er weer een actualisatie van het IHP.

Voor onze fractie is het een must dat een schoolomgeving veilig is en voldoet aan de eisen die gesteld worden vanuit de overheid. Dat komt het onderwijs ten goede. In Peel en Maas zijn we voortvarend bezig met het (vernieuw)bouwen van diverse scholen.

Er zijn echter ook nog scholen die ouder zijn en nog een aantal jaren moeten wachten voor er kan worden gestart met (ver) nieuwbouw. Als CDA vinden we dat alle scholen voldoen aan het eisenpakket uit het frisse scholen programma.

Vandaar dat we het belangrijk vinden om regelmatig te onderzoeken en monitoren of in Peel en Maas wordt voldaan aan de eisen uit het frisse scholen programma. Met name hebben we het dan over voldoende ventilatie, frisse lucht.

Voorzitter,

Midden juni ontvingen we een brief van judoclub Helden. Zij kampen al jarenlang met ruimtegebrek in hun accommodatie, die daardoor niet efficiënt benut kan worden. De locatie is eenvoudigweg te klein. Hoewel er in het verleden gesprekken zijn gevoerd tussen de vereniging en de gemeente, is er nog geen oplossing gevonden.

In deze brief vragen ze de huisvestingsmogelijkheden voor deze bloeiende sportvereniging opnieuw en grondig te onderzoeken.

Uw college heeft 26 juni een antwoord verzonden naar de judo club en al een bedrag toegezegd om een onderzoek naar huisvestingsmogelijkheden te kunnen starten.

Een dag later heeft de judoclub Helden per brief teleurgesteld gereageerd op de andere zaken uit de antwoordbrief van het college.

Naar aanleiding van deze laatste brief dienen we dan ook een motie in om op korte termijn in overleg te gaan met de judoclub Helden om samen naar een oplossing toe te werken.

Voorzitter,

In deze kadernota zien we ook terug dat we jaarlijks kunnen blijven investeren in onze infrastructuur zoals wegen, gemeentelijke water opgave , klimaat adaptatie. Dit doen we evenredig over alle kernen, als CDA Peel en Maas zijn we hier trots op.

Onze dorpen en het buitengebied liggen er netjes bij.

Voorzitter,

Tot slot spreek ik namens onze fractie mijn dank uit aan allen die hebben bijgedragen aan de totstandkoming van deze kadernota. Uw inzet wordt gewaardeerd.